

หลักสูตรการฝึกอบรม
ทันตแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญ
ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน
และเกณฑ์สถาบันฝึกอบรม พ.ศ. 2558

เพื่อให้สถาบันฝึกอบรมที่จะเปิดหลักสูตรการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟันมีแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมจัดฟัน และเพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับทันตแพทย์สภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. 2555 โดยการรับรองของคณะกรรมการทันตแพทย์สภา ในการประชุมคณะกรรมการทันตแพทย์สภา ครั้งที่ 5/2559 เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2559 จึงออกหลักสูตรการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน และเกณฑ์สถาบันฝึกอบรมไว้ ดังนี้

1. ชื่อหลักสูตร

(ภาษาไทย) หลักสูตรการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน
(ภาษาอังกฤษ) Residency Training Program in Orthodontics

2. ชื่อวุฒิบัตร

ชื่อเต็ม (ภาษาไทย) : วุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน

(ภาษาอังกฤษ) : Diploma of the Thai Board of Orthodontics

ชื่อย่อ (ภาษาไทย) : ว.ท.(ทันตกรรมจัดฟัน)

(ภาษาอังกฤษ) : Dip.,Thai board of Orthodontics

คำแสดงวุฒิการฝึกอบรมท้ายชื่อ

(ภาษาไทย) ว.ท.ทันตกรรมจัดฟัน

(ภาษาอังกฤษ) Diplomate, Thai Board of Orthodontics

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยและคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบเพื่อเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน

4. ปรัชญาของหลักสูตร

เพื่อส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทันตแพทย์ให้มีความรู้ความชำนาญความก้าวหน้าทางวิชาการ วิชาชีพและการวิจัย สาขาทันตกรรมจัดฟันให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากลเพื่อรับใช้สังคม

5. คำนิยาม

ทันตกรรมจัดฟัน หมายถึงสาขาวิชาเฉพาะทางทันตแพทยศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกำกัब्ดูแล แก้ไข และชักนำการพัฒนาการ การเจริญเติบโตของโครงสร้างใบหน้าขากรรไกรและฟัน โดยสภาวะดังกล่าวต้องอาศัยการเคลื่อนที่ของฟันที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน การพิเคราะห์และการรักษาความผิดปกติของการสบฟันที่สัมพันธ์กับโครงสร้างใบหน้าขากรรไกร ด้วยแรงจากเครื่องมือทันตกรรมจัดฟันที่กระทำโดยตรงต่อฟันหรือเพื่อกระตุ้นหรืออุดรู้งการทำหน้าที่ของอวัยวะที่เกี่ยวข้องบางส่วนของโครงสร้างใบหน้าขากรรไกรเพื่อให้ฟันมีสุขภาพแข็งแรง ทำหน้าที่บดเคี้ยวได้ดีและสวยงาม

6. วัตถุประสงค์

6.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

ผลิตทันตแพทย์เฉพาะทางที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านทันตกรรมจัดฟันที่ได้มาตรฐานในระดับสากล มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ป่วยและผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ โดยคำนึงถึงความก้าวหน้าปรับปรุงตนเองสม่ำเสมอด้านวิชาการ มีงานวิจัยต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

6.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถดังต่อไปนี้

- 6.2.1 มีความรู้ความชำนาญอย่างสูงทางทันตกรรมจัดฟันในภาคทฤษฎีและปฏิบัติทั้งในแนวกว้างและแนวลึก
- 6.2.2 ตรวจวิเคราะห์วินิจฉัยความผิดปกติของการสบฟัน โครงสร้างใบหน้า ขากรรไกรตามหลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์และความรู้พื้นฐานที่ทันสมัย
- 6.2.3 จำแนกได้ถึงความผิดปกติของการพัฒนาการสบฟันที่มีผลต่อการเจริญเติบโตโครงสร้างใบหน้าขากรรไกรสามารถจัดการวางแผนการรักษาและทำนายผลการรักษาได้
- 6.2.4 ให้การรักษาทางทันตกรรมจัดฟันเบื้องต้นถึงชนิดซับซ้อนได้ รวมทั้งให้คำปรึกษาแก่ทันตแพทย์ที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ของผู้ป่วย
- 6.2.5 ให้ความร่วมมือในการวางแผนการรักษาและให้การรักษาร่วมกับทันตแพทย์เฉพาะทางสาขาอื่นได้เป็นอย่างดี
- 6.2.6 มีความรับผิดชอบและพัฒนาตนเองทางวิชาการเพื่อความรู้ที่ทันสมัยสม่ำเสมอ
- 6.2.7 มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการทำงานวิจัย สามารถทำงานวิจัยและเสนอผลงานวิจัยได้
- 6.2.8 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ อภิปรายปัญหาทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ
- 6.2.9 มีความสามารถในการวิจารณ์และประเมินผลงานวิจัยทางทันตแพทยศาสตร์
- 6.2.10 เข้าร่วมประชุมวิชาการนอกสถาบันในประเทศหรือต่างประเทศอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

7. กำหนดการเปิดอบรม

สถาบันฝึกอบรมหลักเป็นผู้กำหนด

8. ผู้รับการฝึกอบรม

8.1 คุณสมบัติของผู้รับการฝึกอบรม

8.1.1 ได้รับปริญญาทันตแพทยศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยของรัฐหรือมหาวิทยาลัยอื่นที่ทันตแพทยสภารับรอง

8.1.2 เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 หรือมีคุณสมบัติตามข้อ 40 แห่งข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ พ.ศ. 2555

8.1.3 ปฏิบัติงานทางทันตกรรมมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

ทันตแพทยสภาอาจอนุมัติให้ผู้ที่มิได้อนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางทันตกรรมของต่างประเทศเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อวุฒิบัตรในสาขาทันตกรรมจัดฟันได้เมื่อ

- (1) เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศและ
- (2) มีสถาบันให้การฝึกอบรมรับเข้าฝึกอบรมและ
- (3) ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบสาขาทันตกรรมจัดฟันโดยความเห็นชอบจากราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย

8.2 จำนวนผู้รับการฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรมที่ขอเปิดการฝึกอบรม จะต้องระบุจำนวนผู้รับการฝึกอบรมที่หลักสูตรของสถาบันฝึกอบรมจะรับได้ในแต่ละปีและแต่ละชั้นโดยคำนึงถึง ศักยภาพในการฝึกอบรม ของสถาบันฝึกอบรมนั้น โดยให้พิจารณากำหนดเป็นสัดส่วนตามจำนวนอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลา และปริมาณงานบริการของสาขาที่ให้การฝึกอบรม โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ สาขานั้นๆ

8.3 วิธีการคัดเลือกผู้รับการฝึกอบรม

ให้เป็นไปตามข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. 2555 ข้อ 41 โดยการคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อวุฒิบัตรสาขาใด ให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบสาขานั้น ร่วมกับผู้แทนจากสถาบันหลักที่ให้การฝึกอบรมสาขานั้น ซึ่งเสนอโดยราชวิทยาลัยโดยความเห็นชอบจากทันตแพทยสภา

9. การสิ้นสุดสภาพผู้เข้ารับฝึกอบรม

1. ฝึกอบรมครบหลักสูตรจากสถาบันหลักตามที่ทันตแพทยสภารับรอง
2. ได้รับอนุมัติจากทันตแพทยสภาให้ลาออก
3. คณะกรรมการทันตแพทยสภามีมติให้ออก

4. พันสภาพสมาชิกทันตแพทยสภา

5. การให้ออกเนื่องจากการทำผิดอย่างร้ายแรง ซึ่งสถาบันฝึกอบรมแต่ละสถาบันเป็นผู้กำหนด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีสิทธิยื่นอุทธรณ์เพื่อให้สถาบันฝึกอบรมพิจารณาทบทวนได้

10. การฝึกอบรม

10.1 ระบบการฝึกอบรม

การฝึกอบรมเพื่ออนุมัติบัตรและวุฒิบัตรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญสาขาทันตกรรมจัดฟัน เป็นไปตามข้อบังคับทันตแพทยสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ พ.ศ. 2555 ข้อ37 โดยแบ่งออกเป็นการฝึกอบรมตามระบบและ/หรือ การฝึกอบรมแบบแยกส่วน

10.2 ระยะเวลาการฝึกอบรม

10.2.1 การฝึกอบรมตามระบบให้เป็นไปตามข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ พ.ศ. 2555 ข้อ38 โดยมีระยะเวลาการฝึกอบรมไม่น้อยกว่า 3 ปี ซึ่งประกอบด้วย

(1) ฝึกอบรมในสถาบันหลักเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี

(2) ฝึกอบรมในสถาบันหลักเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปีและในสถาบันสมทบเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีหรือ

(3) ฝึกอบรมในสถาบันหลักเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า1ปีและในสถาบันสมทบเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี

10.2.2 การฝึกอบรมแบบแยกส่วนให้เป็นไปตามข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. 2555 ข้อ 39

10.2.3 การจัดการฝึกอบรมและปฏิบัติงานเพื่อวุฒิบัตร

(ก) ภาควิชาการ ได้แก่ การบรรยาย การประชุมวิชาการ การสัมมนาวารสารสโมสร แบ่งเป็นการศึกษาความรู้ทางวิทยาศาสตร์พื้นฐาน หรือวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องเป็นระยะเวลาประมาณร้อยละ 30 และการศึกษาความรู้ ในสาขาทันตกรรมจัดฟันหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ประมาณร้อยละ 70

(ข) ภาคปฏิบัติ ได้แก่การฝึกอบรมทางคลินิก โดยมีระยะเวลาฝึกปฏิบัติไม่น้อยกว่า 2 ปีตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบของแต่ละสาขากำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากราชวิทยาลัย

(ค) งานวิจัย ต้องมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยและสถิติที่เกี่ยวข้องและมีผลงานวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่อง ซึ่งตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

การจัดการฝึกอบรมภาควิชาการ และภาคปฏิบัติตาม (ก) และ (ข) อาจจะมีผสมผสานกัน หรือแยกกัน โดยอยู่ในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีก็ได้

11. การประเมินผู้รับการฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรมเป็นผู้กำหนด โดยมีการประเมินผลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อประเมินความรู้ ความสามารถและทักษะของทันตแพทย์เฉพาะทาง ดังนี้

- (1) รายวิชาความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่า 2.00
- (2) รายวิชาความรู้เฉพาะสาขาทันตกรรมจัดฟันต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่า 3.00

มีผลงานวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่อง ซึ่งตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

12. การสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับวุฒิบัตร

การสอบเพื่อวุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมจัดฟัน ให้เป็นไปตามระเบียบของราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. 2555

13. สถาบันฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรม หมายถึง คณะทันตแพทยศาสตร์ สถาบันทางทันตแพทย์ หรือโรงพยาบาลที่ให้การฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมเพื่อรับวุฒิบัตรสาขาทันตกรรมจัดฟันโดยคณะทันตแพทยศาสตร์ สถาบันทางทันตแพทย์ หรือโรงพยาบาลนั้น จะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามแบบที่กำหนดและได้รับการรับรองจากทันตแพทยสภา โดยราชวิทยาลัยและคณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบสาขาทันตกรรมจัดฟันได้ระบุสถานภาพของสถาบันฝึกอบรมนั้น ดังนี้

13.1 สถาบันหลัก

13.1.1 สถาบันหลัก หมายถึง สถาบันฝึกอบรมที่ดำเนินการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมเพื่อรับวุฒิบัตรสาขาทันตกรรมจัดฟันที่เสนอโดยราชวิทยาลัยและทันตแพทยสภารับรอง

13.1.2 ต้องมีหน่วยงานที่ให้บริการดังต่อไปนี้

(1) เป็นสถาบันหรือโรงพยาบาลของรัฐที่จัดระบบเรียบร้อย มีสถานที่ อุปกรณ์ที่ให้บริการเหมาะสม มีระบบควบคุมการการติดเชื้ออย่างมีประสิทธิภาพ มีจำนวนผู้ป่วยเพียงพอต่อการฝึกอบรม และมีคณาจารย์ทันตแพทย์ที่มีคุณวุฒิรับผิดชอบในสาขาทันตกรรมจัดฟัน

(2) ห้องปฏิบัติการทางทันตกรรมและห้องปฏิบัติการทางการวินิจฉัยโรคที่เกี่ยวข้อง

(3) หน่วยรังสีวิทยาที่สามารถทำการตรวจและวินิจฉัยโรค โดยการใช้อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ

(4) ห้องสมุดที่มีตำรามาตรฐานและวารสารทางทันตกรรมจัดฟันและสาขาที่เกี่ยวข้องมากเพียงพอและเหมาะสมต่อการฝึกอบรมและหนังสือดรชนีสำหรับการสืบค้นตลอดจนมีหน่วยสารสนเทศที่ได้มาตรฐาน

(5) หน่วยเวชระเบียนและสถิติ ซึ่งมีรายงานประจำตัวผู้ป่วยและสถิติของผู้ป่วยของสถาบันนั้นตลอดจนมีเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการฝึกอบรมด้านนี้มาแล้วเป็นผู้ควบคุม

(6) มีบุคลากร เครื่องมือและอุปกรณ์สนับสนุนการทำวิจัย

13.1.3 ต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาผู้ป่วยให้ทันตแพทย์ฝึกอบรมปฏิบัติงานได้ตามเวลาที่เหมาะสม และเพียงพอ

13.1.4 สนับสนุนให้ทันตแพทย์ฝึกอบรมเข้าร่วมประชุมวิชาการนอกสถานที่ตามสมควร

13.1.5 จัดคณาจารย์ผู้มีคุณวุฒิ มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย เป็นที่ปรึกษาในการทำงานวิจัยของผู้เข้าฝึกอบรม

13.2 สถาบันสมทบ

หมายถึง สถาบันฝึกอบรมที่ได้รับอนุมัติจากราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยและทันตแพทย์สภา ให้เป็นสถาบันสมทบกับสถาบันหลัก โดยอยู่ในการกำกับดูแลของสถาบันหลัก เพื่อจัดการฝึกอบรมในส่วนที่สถาบันหลักไม่สามารถจัดประสบการณ์ได้ โดยกิจกรรมดังกล่าวเมื่อรวมกันแล้วต้องมีระยะเวลารวมกันไม่เกิน 1 ใน 3 ของระยะเวลาของหลักสูตร

13.3 สถาบันร่วม

หมายถึง สถาบันหลักที่ให้การฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมเพื่อรับวุฒิบัตรสาขาทันตกรรมจัดฟัน ร่วมกับสถาบันหลักอื่นที่ให้การฝึกอบรม โดยอนุมัติจากราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยและทันตแพทย์สภาให้เปิดเป็นสถาบันฝึกอบรมร่วมกัน โดยจัดให้ผู้รับการฝึกอบรมได้รับประสบการณ์จากทุกสถาบัน โดยแต่ละแห่งมีเวลาไม่ต่ำกว่า 1 ใน 3 ของระยะเวลาของหลักสูตร

13.4 การขออนุมัติเป็นสถาบันฝึกอบรม

คณะทันตแพทยศาสตร์ สถาบันทางทันตแพทย์หรือโรงพยาบาลใดที่มีความประสงค์จะเปิด เป็นสถาบันฝึกอบรมในสาขาที่มีเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับการอนุมัติจากราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยและทันตแพทย์สภาแล้วให้สถาบันหลักเป็นผู้ดำเนินการจัดทำข้อมูล ตามเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับอนุมัตินั้น เสนอราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยเพื่อประสานงานกับคณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบเพื่อเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขานั้นๆ ตรวจสอบรับรองการเปิดเป็นสถาบันฝึกอบรมและกำหนดศักยภาพของสถาบันหลักและสถาบันสมทบ(ถ้ามี)หรือสถาบันร่วมตามเกณฑ์หลักสูตร แล้วให้นำเสนอราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย พิจารณาเสนอให้ทันตแพทย์สภาอนุมัติต่อไป

13.5 การติดตามกำกับดูแลสถาบันฝึกอบรม

ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยจะจัดให้มีการติดตามกำกับดูแลสถาบันหลัก สถาบันสมทบ สถาบันร่วม ที่ได้รับอนุมัติให้เปิดการฝึกอบรมเป็นระยะๆ โดยการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบสาขาทันตกรรมจัดฟันเป็นผู้ดำเนินการตามแนวทางที่ราชวิทยาลัยกำหนด และเสนอรายงานต่อราชวิทยาลัย เพื่อพิจารณาเสนอทันตแพทย์สภาเป็นระยะ หากคณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบพบว่า สถาบันหลักหรือสถาบันร่วมใดไม่มีผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรใดติดต่อกันเกิน 5 ปี ให้ “ยกเลิก” การเป็นสถาบันฝึกอบรมของสถาบันหลักหรือของสถาบันร่วมกลุ่มนั้น และให้ทำเรื่องแจ้ง

ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย เสนอทันตแพทยสภาเพื่ออนุมัติ หากสถาบันฝึกอบรมมีความประสงค์จะขอเป็นสถาบันฝึกอบรมอีก ให้ดำเนินการตามข้อ 13.4

14. คณาจารย์ในการฝึกอบรม

14.1 สถาบันหลัก ต้องมีอาจารย์ประจำสาขาทันตกรรมจัดฟันอย่างน้อย 3 คน โดยเป็นผู้อำนวยการการฝึกอบรม 1 คนต้องเป็นทันตแพทย์ประจำในสถาบันหลักซึ่งได้รับหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมจัดฟันและสามารถปฏิบัติงานได้เต็มเวลา ทั้งนี้ อัตราส่วนของคณาจารย์ในการฝึกอบรมต่อทันตแพทย์ผู้เข้าฝึกอบรมให้มีสัดส่วน อาจารย์ ต่อ ผู้เข้าฝึกอบรม เท่ากับ **1:3** โดยจะต้องมีอาจารย์ที่ได้รับอนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรอย่างน้อย 2 คน

คณาจารย์ประจำหรือคณาจารย์พิเศษจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) เป็นผู้ที่ได้รับหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมในสาขาทันตกรรมจัดฟัน จากทันตแพทยสภา

(2) เป็นผู้จบการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า จากสถาบันที่ กพ. รับรอง

(3) เป็นผู้จบการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากสถาบันที่ กพ. รับรอง และปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมจัดฟันมาไม่น้อยกว่า 3 ปี

(4) เป็นผู้จบหลักสูตรการฝึกอบรมในระดับวุฒิบัตรในสาขาทันตกรรมจัดฟัน จากสถาบันที่ทันตแพทยสภาหรือ กพ.รับรองและปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมจัดฟัน มาไม่น้อยกว่า 3 ปี

(5) เป็นผู้จบหลักสูตรการฝึกอบรมในระดับ ประกาศนียบัตรชั้นสูง ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิกหรือประกาศนียบัตรบัณฑิต จากสถาบันที่ทันตแพทยสภาหรือ กพ. รับรองและปฏิบัติงานในสาขาที่จบนั้นมาไม่น้อยกว่า 5 ปี

(6) เป็นผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมจัดฟันไม่น้อยกว่า 10 ปี และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบ สาขาทันตกรรมจัดฟันหากจำเป็นต้องให้มีอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบบางเวลาร่วมด้วย สถาบันที่ให้การฝึกอบรม จะต้องระบุจำนวนขั้นต่ำของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลา เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของผู้รับการฝึกอบรมได้

14.2 สถาบันสมทบ

อัตราส่วนของคณาจารย์ในการฝึกอบรมต่อทันตแพทย์ผู้เข้าฝึกอบรมให้มีสัดส่วน อาจารย์ต่อผู้เข้าฝึกอบรม เท่ากับ **1:2** โดยจะต้องมีอาจารย์ที่ได้รับอนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรอย่างน้อย 1 คน

14.3 สถาบันร่วม

ใช้เกณฑ์เดียวกับสถาบันสมทบ

15. หลักสูตรการฝึกอบรม

15.1 โครงสร้างเนื้อหาสังเขปของการฝึกอบรม

15.1.1 ภาควิชาการ ได้แก่ การบรรยาย การประชุมวิชาการ การสัมมนาวารสารสโมสร แบ่งเป็นการศึกษาความรู้ทางวิทยาศาสตร์พื้นฐาน หรือวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องเป็นระยะเวลาประมาณร้อยละ 30 และการศึกษาความรู้ในสาขาทันตกรรมจัดฟันหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ประมาณร้อยละ 70 ดังนี้

- (1) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน ได้แก่
 - 1 ชีววิทยาและจรรยาบรรณ(Biomedical science and Ethics)
 - 2 ชีววิทยาช่องปาก (Oral Biology)
 - 3 ระเบียบวิธีการวิจัย (Research Methodology)
 - 4 สถิติทางทันตแพทยศาสตร์ (Statistic in Dentistry)
- (2) กลุ่มวิชาสาขาทันตกรรมจัดฟันและวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 1. ทันตกรรมจัดฟันพื้นฐาน (Basic Orthodontic Subjects)
 2. การวินิจฉัยและวางแผนรักษาทางทันตกรรมจัดฟัน (Diagnosis and Treatment Planning)
 3. กลไกการเคลื่อนฟันทางทันตกรรมจัดฟัน (Biomechanic of Orthodontic Tooth Movement)
 กลุ่มวิชาที่เกี่ยวข้องได้แก่
 4. ทันตกรรมบดเคี้ยว(Occlusion)
 5. ทันตวัสดุ(Dental Material)
 6. การถ่ายภาพทางคลินิก(Dental Photography)
 7. คอมพิวเตอร์(Computer)
 8. รังสีวิทยาประยุกต์(Applied Radiology)
 9. การบริหารจัดการและจรรยาบรรณ(Practice Management, Administration and ethics)

15.1.2 ภาคปฏิบัติ ได้แก่การฝึกอบรมทางคลินิกหรือภาคสนาม โดยมีระยะเวลาฝึกปฏิบัติ ได้แก่

- 1) เทคนิคทางทันตกรรมจัดฟัน(Orthodontic Techniques):
 - Removable Appliances
 - Functional Appliances
 - Fixed Appliances
 - Extraoral appliances
 - Retention Appliances
- 2) การรักษาแบบสหสาขา(Multidisciplinary Treatment Procedures):
 - Cleft palate treatment
 - Orthodontic-surgical treatment

- Orthodontic–Periodontal treatment
- Orthodontic-restorative treatment.

3) การรักษาแบบจำเพาะ(Specific treatment Procedures):

- Guiding the development of occlusion
- Adult Orthodontics
- Craniomandibular dysfunction
- และอื่นๆ

4) สัมมนาทางทันตกรรมจัดฟัน(Orthodontic Seminars)

5) การดูแลสุขภาพช่องปากและความปลอดภัย(Management of oral health and safety):

- Management of Oral Health
- Health and safety condition in an orthodontic practice

6) การนำเสนอรายงานผู้ป่วย(Case Presentation):

- Oral Presentation
- แพ้เอกสารรายงานขั้นตอนการรักษาผู้ป่วย ตั้งแต่เริ่มการรักษา ระหว่างการรักษา และหลังการรักษา

7) การบริหารจัดการและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ(Practice Management, Administration and Ethics):

- การออกแบบบริหารจัดการคลินิก ด้านบุคลากร การเลือกอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ การดูแลรักษาเครื่องมือที่ถูกต้อง การบริการ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- การใช้งานด้านคอมพิวเตอร์ช่วยในการบริหารจัดการงานและผู้ป่วย
- การจัดวางตำแหน่งการทำงานของทันตแพทย์ ผู้ช่วยทันตแพทย์และเครื่องมือให้เหมาะสมคล่องตัวกับการใช้งาน
- ระเบียบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาผู้ป่วย รวมถึงความรับผิดชอบต่อกระบวนการรักษาหากผิดพลาดและความรู้เรื่องการประกันสุขภาพต่างๆ

8) การศึกษาด้วยตนเอง การเข้าร่วมประชุมวิชาการวิชาชีพ สมาคม ตามที่คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบ หรือสถาบันผู้ฝึกอบรมเห็นชอบ

15.1.3 งานวิจัย ต้องมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยและสถิติที่เกี่ยวข้องและมีผลงานวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่อง ซึ่งตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

15.2 การจัดการฝึกอบรมภาควิชาการ และภาคปฏิบัติ อาจจะทำผสมผสานกัน หรือแยกกัน โดยอยู่ในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีก็ได้

16. การประกันคุณภาพการฝึกอบรม

16.1 สถาบันฝึกอบรมหลักสูตรวุฒิปัตร์เพื่อความรู้ความชำนาญสาขาทันตกรรมจัดฟันจะต้องจัดทำคู่มือการเรียนการสอนการฝึกอบรมของแต่ละปีตลอดหลักสูตร 3 ปี

16.2 สถาบันฝึกอบรมหลักสูตรวุฒิปัตร์เพื่อความรู้ความชำนาญสาขาทันตกรรมจัดฟัน จะต้องขอรับการประเมินจากราชวิทยาลัยเพื่อที่ขอเปิดหลักสูตรและรับรองคุณภาพหลักสูตรการฝึกอบรมสาขาทันตกรรมจัดฟัน ทุก 5 ปี ตามแบบฟอร์มเกณฑ์การประเมินคุณภาพสถาบันฝึกอบรมเพื่อวุฒิปัตร์สาขาทันตกรรมจัดฟัน ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2555

16.3 สถาบันฝึกอบรมหลักสูตรวุฒิปัตร์เพื่อความรู้ความชำนาญสาขาทันตกรรมจัดฟันที่ขอรับการประเมินจะต้องมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ตามข้อกำหนดทั้ง 7 มาตรฐาน ทุกข้อ

17. การทบทวน และการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรมหลักสูตรวุฒิปัตร์เพื่อความรู้ความชำนาญสาขาทันตกรรมจัดฟันจะต้องทบทวนปรับปรุงพัฒนา หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อวุฒิปัตร์สาขาทันตกรรมจัดฟันเป็นระยะสม่ำเสมอ ให้ทันสมัยในระดับสากลอย่างน้อยทุก 5 ปี และแจ้งผลการปรับปรุงพัฒนาให้ราชวิทยาลัยแห่งประเทศไทยรับทราบ

